

Aanpassingen boek “Wel gebogen, niet gebroken”, september 2020

In deel 2 is een jaartal gecorrigeerd en zijn aanpassingen en aanvullingen aangebracht op basis van nieuwe informatie.

In deel 3, het authentieke dagboek van Henk Bastiaans, zijn alleen tikfoutjes gecorrigeerd die bij de digitalisering van het dagboek zijn opgetreden. In dat deel is tevens een noot toegevoegd.

De aanpassingen en aanvullingen hebben geleid tot verschuivingen in de tekst en in de nummers van de noten. Hieronder wordt steeds verwezen naar de oude paginanummers en de oude nootnummers. Waar nieuwe noten met verwijzing naar bronnen zijn toegevoegd zijn deze aangegeven met sterretjes (* t/m *****).

Tikfoutjes:

- P. 157 bovenaan: 7 mei 1940 moet zijn: 1945
- p. 227, 1^e regel laatste alinea: wat moet zijn was
- p.233, regel 5, laatste woord: dood i.p.v. door
- p. 280 5e regel van boven 'een plak worst' ipv wordt
- p. 285, even voorbij het midden: Wie zou vermoeden ipv wij
- p. 312: 6e regel van boven: vrouw ipv vrouwe
- p.312: midden: maar het lukte mij niet ipv maat

Aanvullingen en aanpassingen inhoudelijk:

- **P. 98, 3^e alinea: deze alinea is aanpast dwz aangevuld; nieuwe tekst:**
“Johan Nout staat terecht in het in het 1^e OD-proces in Amersfoort. Hij wordt op 8 april 1942 ter dood veroordeeld wegens sabotage, woordbreuk en spionage 58. Samen met 85 andere verzetsmensen van de Ordedienst, de groep Mekel en de groep Schoemaker wordt hij op 3 mei 1942 gefusilleerd in Sachsenhausen.”
- **P. 113, na de 1^e zin (dus boven het kopje “Onderzoek door de politie van Haarlem”) is toegevoegd:**
“Op 24 juni 1943 worden ook Lou de Klerck, Lou Kist, Willem 't Hart en Laurens Melse gefusilleerd. Zij maken evenals Roeske en Groeneveldt deel uit van het netwerk rond Sjoerd Nauta en Frits van der Schrieck (o.a. de Van Niftrikroute), die samen met Kist ook eerder al plannen hebben gemaakt voor een aanslag op Stellbrink. Tegelijk met hen worden op 24 juni 1943 Van Dongen, Hovenkamp en Spaans gefusilleerd, die net als Melse betrokken zijn bij de liquidatie van Izaäk Daane. Daane zou o.a. de van Niftrikroute verraden hebben *en**.”

Met daarbij nieuwe noten:

- * Schrieck, Frits van der: De onzichtbare musketier, p116-117
- ** Staats, Bert: Het vergeten verhaal van een verzetsheld uit Schipborg. Website Vereniging Dorpsbelangen Schipborg, geraadpleegd 18 augustus 2021, <https://www.dorpsbelangenschipborg.nl/news-item/het-vergeten-verhaal-van-een-verzetsheld-uit-schipborg>

- **P. 117, laatste alinea, 1e regel: hier zijn twee woorden tussengevoegd; de zin wordt:**
“In de herfst van 1941 ... “

- **P. 118 (tekst over Albert Nout):** *geschrapt is de 1^e alinea:*
 “Later vertelt Schimmelpenninck aan Latuperisa, dat Nout in bezit is van wapens. Deze wapens zijn afkomstig van politie-inspecteur Fogteloo 106.”
Noot 106 waarnaar verwezen wordt, vervalt dus ook.

- **P.118, na oude 2^e alinea (“Albert Nout zou ... de Ordedienst 107”)** is toegevoegd:
 “Latuperisa zou gezegd hebben dat de OD de groep niet wilde bezoldigen, maar dat zij zich eerst moesten bewijzen. Na de moord in Haarlem zou Latuperisa (volgens de getuigenis Albert Nout) “sein Eintreten für die Aufräumgruppe” beloofd hebben. *”

Met daarbij een nieuwe noot:
 ***: NA 2.13.137 inv 405 Tweede OD-proces Feldurteil p 64

- **P. 126: in 2^e alinea over de arrestatie Bierman is locatie woning toegevoegd:**
 “Rudolf Bierman wordt op 7 maart 1942 in de woning van “Jo van Wijhe (waar hij een half jaar ondergedoken heeft gezeten) aan het Calandplein 24 in Den Haag gearresteerd ... enz “.

- **Idem op die P. 126 een aanvulling in de laatste zin boven “Arrestatie Albert Nout en Bill Roeske”:**
 “George Elders wordt 31 juli 1942 aangehouden, maar tijdens de arrestatie doodgeschoten op de Oranjelaan in Den Haag. Van Wijhe wordt later dat jaar gearresteerd, op 30 augustus. “

- **P. 127, laatste zin over de arrestatie van Bill Roeske; deze is aangepast en aangevuld:**
 “Bill Roeske is later bij een vlucht naar Engeland gearresteerd.” is vervangen door:
 “Bij een door verraad mislukte vluchtpoging per boot vanuit IJmuiden (georganiseerd door Frits van der Schrieck en Henk Stol) wordt hij op 18 mei 1942 gearresteerd ****.”

 Op 17 mei schrijft Bill in een afscheidsbrief aan zijn moeder en zijn zus Betty: “Laat ik hier nog eenmaal m’n vriend Jan bedenken. Ben ervan overtuigd dat hij als een held gevallen is. Ik moet deze kans absoluut waarnemen, al zijn er heel wat risico’s aan verbonden.” ***** Deze ‘Jan’ is Jo(ha)n Nout, die 2 weken daarvóór, op 3 mei 1942, gefusilleerd is.”

Met daarbij “dus 2 nieuwe noten:
 ***: Privéarchief familie F. van der Schrieck
 ****: Archief familie Bill Roeske

- **P. 130, de laatste zin van de middelste alinea; deze is aangepast:**
i.p.v.: “Oom Bart bewoonde als pachter de Prinses Marianne Hoeve, een grote boerderij van de Maatschappij van Weldadigheid in Wilhelminaoord, bij Frederiksoord 140” wordt dit:
 “Oom Bart bewoonde als pachter een boerderij van de Maatschappij van Weldadigheid aan de Koningin Wilhelminalaan 61 in Wilhelminaoord, bij Frederiksoord, samen met zijn vrouw Rika en zijn zoon Kobus. Kobus had ‘mannen in het hooi’, heeft Barts kleindochter Riet horen zeggen. Bart (die ook actief was in de SDAP o.a. als wethouder) overleed op 1 oktober 1943 *****.”

De verwijzing (oude noot 140) wordt i.p.v. “informatie van Bas Bastiaans”:
 *****: Informatie van Riet en Bert Bastiaans, kleinkinderen van ‘oom Bart’

- **P. 130, 1^e regel laatste alinea: hierin is iets toegevoegd:**
 “Op het erf van de boerderij in De Pol, in de kippenren, ...”.

- **P. 136, 2^e alinea, over wanneer Ridderhof V-man werd; deze is aangevuld cq aangepast:**
 “Volgens Ridderhof zelf zou hij pas in 1942 voor Giskes zijn gaan werken. In januari of februari 1942 vervoert Ridderhof een zak met 3 karabijnen en munitie van Ede naar Den Haag en wordt in Gouda in de trein gearresteerd door 4 Duitsers in burgerkleding. Ridderhof wordt naar Den Haag gebracht. Daar wordt hem verteld, dat men weet dat hij voor van den Berg werkt. Vanaf dat moment zou Ridderhof voor de Abwehr zijn gaan werken.”
- **P. 138, onderaan, noot 153: de verwijzing in deze noot is aangepast.**
Verwijzing oude noot 153 wordt: CABR 76954 VII Bijzondere Raad van Cassatie
- **P. 145: deze tekst over het proces van Gerard Bastiaans is iets aangepast en aangevuld en wordt:**

“Het proces van Gerard Bastiaans

Op 5 december 1942 wordt Gerard, samen met anderen, overgebracht naar Utrecht. In het proces staan leden van de OD en Vrij Nederland terecht. Het is een ander proces, dan waarin zijn broer Henk terecht staat. Op 10 december 1942 wordt hij daar ter dood veroordeeld. Van dit proces in Utrecht zijn geen documenten gevonden (oude noot 176). Wel zijn lijsten gevonden van de aankomst van gevangenen in het Huis van Bewaring (Gansstraat) in Utrecht *****. De hele groep “met uitzondering van de verrader Blombeek uit Loosduinen” wordt ter dood veroordeeld (oude noot 177). Gerard Bastiaans, J F Groeneveldt, C M Roeske, A C Nout en J C Smits worden op 5 februari 1943 op de Leusderhei gefusilleerd, samen met 13 Parool-mensen en 2 anderen. Het proces tegen de Parool-mensen (“Het Parool-proces”) vond plaats van 14 tot 19 december 1942, ook in Utrecht.”

De oude noot 175 (bij het kopje) vervalt.

De noot over de processtukken (oude noot 176) blijft ongewijzigd.

De noot over “Blombeek” (oude noot 177) blijft ongewijzigd.

Toegevoegd is in de nieuwe tekst een nieuwe noot over de lijsten van het Huis van Bewaring (Gansstraat) in Utrecht:

*****: NIOD 250b Gevangenen in Nederland inv 240 Lijst met binnengebrachte gevangenen, jaar 1942

- **P. 173 e.v., Bronnen – literatuur; toegevoegd zijn:**
 Schrieck, Frits van der
 De onzichtbare musketier.
 ISBN/ EAN 978-94-92395-23-8
 en
 Staats, Bert: Het vergeten verhaal van een verzetsheld uit Schipborg. Website Vereniging Dorpsbelangen Schipborg, geraadpleegd 18 augustus 2021
- **P. 176 e.v., Gesprekken met familie; toegevoegd zijn:**
 Bastiaans, Albert
 Bongers- Bastiaans, Riet
- **P. 205; hier is halverwege de pagina na: “ ... en hij kende het wachtwoord”, een noot toegevoegd:**
 *****: In een getuigenverklaring na de oorlog spreekt Henk Bastiaans van "een broer van kap v d Berg" (zie deel 2 bijlage 1). Het is onwaarschijnlijk, dat de persoon zich voorgesteld heeft als kap v d Berg, omdat Gerard Bastiaans en Luc Honselaar dan direct in de gaten gehad zouden hebben, dat het niet klopte.

Betty Hoogeveen- Bastiaans, 24 september 2021